

У Новом Саду 20. априла 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишиња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Владик и одговорни уредник Змај Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Бирај, бирај, Србијо!

Не чује се ни веска
Од слободна речи,
Само с' чује жалосно
Како сабља звечи.
Скупштина се сазива
— Јер су касе болне —
Бирај, бирај, Србијо,
Људе туђовољне!

Опет прете апсима,
А пси бесно реже —
Ако се ко отима
Нек се брзо веже.
Скупштина се сазива,
Хали треба каше!
Бирај, бирај, Србијо,
Бирај аминаше!

Треба ићи напредно
(То јест туђој мети),
Ко не уме, тога ће
Учит' бајонети.
Скупштина се сазива,
Финанције журе;
Бирај, бирај, Србијо.
Старе креатуре!

Устава се сећају
Да их форма спасе,
А уставност негују
Ка' Божићње прасе.
Скупштина се сазива,
Јер треба динара;
Бирај, бирај, Србијо,
По жељи жандара!

Договору и збору
Загушили право;
Каплар-Нику молују
Око му крваво.
Скупштина се сазива,
Гаду треба праље;
Бирај, бирај, Србијо,
Слепце и богаље!

Ова моја иронија,
То су празни звуци.
Али твоја судбина
У твојој је руци.

C.

Шетња по свету.

XXIII.

У седамдесетом правилу светог шестог васионског сабора трулскога вели се: „Нека не буде допуштено женама, да у време божанствене литургије говоре.“ Сад ја разбијам главу о том, какво би правило донели свети оци, да су у њихово доба жене издавале новине?

И не само то, него читajući у првом броју „Женског Света“ белешку о том, колико у једној швајцарској лудници има болесника, што су полуудели од пића ракије, пива и вина, — мори ме усљед тога непрестано мисао: да ли би се могло израчунати, колико су њих полуудели од — женског језика? Па ко зна, докле бих ја разбијао главу с таквим питањима и рачунима, да не добих позив на банкет у Дољној Тузли у нашој Босни поносној.

Но хвала Богу, рекох ја, једва једаред и нешто лепо са Балкана. До сад је непрестано реч била о рату, о устанцима и заплетима, а ни један леп глас нам не дође оданде, као да је Босна прни пакао,

Сад се на мах окренуле ствари на боље и уместо обичних црних гласова полетише из Босне поносне — тепе здравице, као да Босна лежи негде између Дебрецина и Кечкемета, где се људи ни не сарањују, а да живи не избаце по неколико „дикција“ — здравица у покој душе умрлога.

Чисто не бих веровао, али сам све сам видео и сам чуо, па морам веровати, хтео не хтео. По што сам позван био, то сам и ја присутан био при банкету, што се држао у Доњој Тузли пре неки дан, кад се онуд отворила жељезница, па сам да богме све видeo и чуо.

Министар Калаји је наздравио прво краљу, а после „босанском народу.“ (То је, знate, нова народност, за коју до сад европски научњаци пису ништа знали, док је није г. Калаји пронашао.) Ђенерал Апел је с једном чашом вина наздравио аустријској и угарској влади, аустријском и угарском парламенту, и министру Калају. Види се по краткоћи и компактности здравице да је војник, а можда је и мислио, да сви скупа ни не вреде више од чаше вина, те на што да се „штрапацира“ и да за свашта обашка наздравља и пије? За тим је секциони шеф Мереји наздравио војсци и аустро-угарској штампи, а Јокажи се захваљује и наздравља Калају. Мереји наздравља даље некаквом Вашархељу и Борошу, као корисним Мађарима у Босни. Борош опет захваљује владиним органима и наздравља Мереју.

Као што се дакле види, здравица је за здравицом падала и весеље је врло бујно текло. Само је то упадало у очи, што нико не устаде, да се министру Калају захвали у име „босанског народа.“ Нит се нађе

какав бег Капетановић, нит какав Косановић, нити пак какав фра-Грга, да у име Турака, Срба и Латина отпоздрави и наздрави тако свељој господи.

С тога ће ми свако веровати, кад му речем, да се мени чинило, као да сам усрд Дебрецина, а не у Доњој Тузли и тек после банкета, кад ми је власт доставила, да сам пртеран и да морам окупационо земљиште одмах оставити, онда сам се тек разабрао и уверио, да сам одиста у Босни.

На такву наредбу писам могао друго шта учинити, него држати се филистарске пословице: „паметнији попушта“, па узети штап у руке и поћи на границу, а путем сам непрестано певао ону познату песму, која се почиње са: „Из Берлина телеграф нам звучи.“ а свршује се са: „Јуришајте и десно и лево, неће ваше остат, Сарајево!“

Прешавши границу, видео сам, да се и други људи ссле из Босне. Шесет мухамеданских душа, шесет истурчених Срба, оставили су тог дана своју отаџбину и одлазе преко Загреба и Трста у Смирну, у малу Азију. А то се селење отицело одавно и непрестано траје, те ако још дуго буде Калаји свој благослов изливao на Босну, то није далеко време, када ће сва земља опустити, па ће онда непозвани „културтрегери“ моћи голом камењу и хучним рекама проповедати културу. Тако вам је то с аустријском „културом.“ Док се по Доњој Тузли разлежу здравице у славу новог реда, донде се у историји људског живота извршује наопаки процес, т. ј. као што су некад људи бегали из Азије у Европу, тако сад бегају из Европе у Азију, те по томе може се г. Калаји с потпуним правом хвалити, да усрд Европе шири азијатску културу. С тога

од господарчета, (тако још ко нова млада прозвала Алка Остојиног брата Јовицу) знаш, да он свашта зна, и ома све разбере: а познаје се и с многи пулгер, па можда је већ и шњиме био у бирцу.

До то доба није било у том месту лечника, дакле није чудо, што Алка још није чула то „име“ „доктор“, и што незнана, какве је нације: ил' је пулгер ил' Србин.

Баћ-Остоја зевну један дугачак зев.

— Та само да ми помогне, па не брани и ма ко био. Знаш, да ми је већ добрдило дан на дан да се овако патим. Већ оће очи да ми искоче. — Из ових баћ-остојевих речи види се, да је сад разумео, што му је Алка говорила, јер она је сад по други пут већма викала. „Па“ — настави он — иди питај Јовицу, ди седи тај, како кажеш да се зове“.

Јовица је имао своју кућу одма у другом преком со-каку од Остоје. Он је био налепа и ницао је и тамо, где се не сеје; турао се и туткао и тамо, где му није место. Па зато је и казала Алка свом Остоји, да ће „господарче“ зацело знати, шта је, и диседи тај доктор, и да је можда већ се упознано шњиме.

Алка се одма повеже, и оде Јовици, да се распита. Нађе га код куће, и он је, па питање њено, упути, где ће га наћи. Алка затим дође кући, где ју баћ-Остоја нестрпљиво ишчекивао, па му каже, шта је чула од Јовице.

— Вели, да седи преко пута од попе, ома друга кућа од Симе Муштерије, и каже, да се већ познано шњиме; само ти иди, каже, он ће те зацело извидати.

МОДЛИСТАК.

—

Рецепт од кијавице.

Хумореска.

(Наставак).

Кад је Алка видела, да је својом виком онако с очију збунила баћ-Остоју, и овај се одма примиро, пријала јој је та победа, али се још мало сићила. Ал' је и ово на-послетку попусти и она је била у својој старој „ворми“: сталожена и мирна. (Та за бога и она је жена, па кад види, да јој се више не противуречи — што никоја дрѓа њена неволе, како се неби онда умирила! Не може ваљда ни она бити изузетак!)

— Кажу, знаш — поче Алка сад поново, ал' гласније — да је дошо ники доктор, тако га зову, па кажу, он свашта ома извида, као да руком однесе. Има кажу и неки медицин, па кад то дад, то је ваљда ко баб... (ту се Алка трже; умalo што не рече ко баба Комлин зачин) знаш, кажу, од тог одма прође и највећа болест. Ето чујеш од Марте Бардакове и Симке Трзалове, кажу, њина деца патила од урока, а он дао тај медицин, па сад деца красна, здрава и читава. Па ко велим, кад сви кажу, да идеш онда и ти њему, можда ће ти помоћи. Незнам само је л' наше вере, можда је и пулгер, ал' већ чујеш ти то

се немојте нимало чудити, ако та „култура“ и мене отера у Азију, те идућу „шетњу“ оданде добијете.

Милисав.

„У свету брале нема љубави.“ — Немојте мислити да сам заљубљен кад овако почињем, јер ја не говорим овде о песничкој љубави, него о љубави према — ближњему. И кад промотрим моје ближење, чисто бих рекао: далеко им лепа кућа.

Чисто ме језа хвата, да одем ма куд у шетњу. У Србију је најбоље не отићи, јер се тамо спремају за изборе, па ништ лакше но да човека затворе. Иначе се може десити да краљ прими поново оставку Гарашанинову, па тек после 14 дана да му каже: „остани и опет“, а ја онда за то време чекајући промену да изгубим толико времена.

Ако шетам по Угарској могу гдегод између Пеште и Бече срести Германа Анђелића. Може ми се десити и то, да западнем каквом „културферајну“ у руке, па ме ти људи донде неће пустити, докле ми год не нарасту бар мађарски бркови.

У Босни и Херцеговини могу ме натерати да напишем брошуру и похвалим тамошњу управу, јер су те брошуре тако учстале, да насигурно можемо рачунати, е писце тих књига, ноћу хватају по улицама те им силом тискају перо у руке.

У Грчкој би ме могле Европске велесиле силом разоружати јер сад немају друга послла но да бране Турску. У Бугарској би ме опет могли наоружати, да се борим против славенске мисли, а то би било горе но да ме у Грчкој разоружају.

Да одем у Русију, ко зна докле би морао чекати,

Није требало баћ-Остоји много говорити, и сам се одмах латио спремати, па да иде, да и код тог новајлије опроба срећу. Та ваљда би сирома и на крај света ишао, само да зна, да ће му ко помоћи.

Доктор тај скородошли, као обично по свима српским мањим местима, није био Србин, већ један од оних Шваба, који ни свој језик не умеју као што треба да изговарају, а туђ кад говоре, одма да те грозница ухвати. С рђавим изговором једва је натуда неколико речи.

Полагачко се пошталао баћ-Остоја, па напослетку приспе и до докторова стана. Уђе унутра и срећом затече овога код куће.

— Помоз' бог, пријатељу! — рече баћ-Остоја, кад се виде пред доктором. Велика ме невоља натерала, па сам дошао да те потражим, да ми помогнеш, јер имам тако страшан и велик балабан, да ћу валда морати свиснути, ако ми ма ко не помогне. Нит' ту, брате, мож' од њега мирно јести, нит' пити, а пушти ама баш нимало. Већ само кијај па кијај и кашљи, да ти се провали грло.

Доктор је баш писао нешто, па није ни слушао шта баћ-Остоја говори, него се окрене њему, па рече:

— „Чекај пачи мало, сетиш ту пот столицу, сат ћеш ја чути.“

Баћ-Остоји се од речи „столица“ учини, да је ту реч о његовом брату Јовици, па радосно и весело узвикну:

— Јест, јест! Јовица је мој брат. О мај, како си ме само позно по њему! — И баћ-Остоја радосно засука бр-

док бих ту моћну, велику Русију видио на делу; а да одем у Стару Србију, можда бих и сувише брзо видио тамошњу управу на — неделу.

У Галицији није пријатно, јер тамо сад непрестано горе, а на другим местима је можда још — горе.

Под таквим приликама још је најбоље манути се сваке „шетње по свету“, но лепо седити у својој соби, те читати новине. Ето, од кад има у Србији опозиционих листова има врло занимљивих чланака. Те чланке удељавају три особе. Прво их напише који од уредника, затим полиција избаџи из средине или при крају 20—30 реди, а да не остане то место празно, слагачи испуне ту празнину с огласима. И онда ти чланци изгледају овако:

Искрена реч у очи избора.

Ми знамо да су наше новинарске прилике тешке, знамо, да се не може у овим судбоносним данима ни изблизу рећи пароду оно, што би му рећи требало.

ИМАМ У МОЈОЈ НОВОЈ ГВОЖЂАРНИЦИ ВАЉАНИХ БУДАКА НА ПРОДАЈУ.

Ј. Стефановић
Васина улица

1—3
Но народ не треба да малакше духом. Баш кад у овим тешким приликама победи, тим ће тек показати своју вредност, своју љубав према отаџбини. Онда ће народ моћи сваком погледати у очи и рећи Европи:

КО ЖЕЛИ КУПИТИ КОЊА
НЕКА СЕ ЈАВИ ДВОРСКОМ КОЊУШАРУ. 1—1

кове. Та није шала имати тако дичног брата, ког скоро цела вармеђа познаје.

Доктор затим заврши писање, па приђе баћ-Остоји и рече:
— Но, пачи, што полеш?

— „Та баш га не волем, ко ће беду волети? Да знаш ти само, како је тај балабан незгодан, знам, да ме неби ппит'о, да л' га волем. Неби ја ни потражио тебе, да га могу да трпим.“

Доктор је расејано гледао у њега. Од све те орације није разумео ама баш ништа. Мало га је и једило, што је баћ-Остоја тако сувише слободан, да отвори ту читава разлаголања.

— Поли ту? — па му покаже руком на трбу. Полеш ту? — па онда опет покаже на груди? што полеш?

Баћ-Остоја сад тек увидео, да „пријатељ“ још није разумео шта њему фали.

— „Све ово боле, све, све“ — рече он, па заокружи рукама око главе. Имам балабан!?

— Палан?! Што то палан!?

Доктор је сад жесточије говорио, па је тако баћ-Остоја сватио његова питања.

— „Та“ ја мислим, да је нико клупче, па то клупче све расти, расти, па ће напослетку да ми разнесе главу.

Нека му бог опрости, али је доктор све мање и мање имао појма о дивану баћ-Остојевом. Сад баш ништа није сваћао. Још је био нов, па није смео, да накратко поступа са пацијентом, т. ј. да га експедира откуд је и дошао, а нер-

Ми још не очајавамо. Још се надамо да ће народ ~~моћнији~~ сваком погледу да надокнади оно, што је изгубљено и да исправи погрешке, које су учињене. Но дабогме, то не може ићи лако. За то се иште пре свега чврста вола и као што рекосмо љубав према народу.

ЈЕДАН ЧАМАЦ ВЕЛИКИ И СИГУРАН КУПУЈЕМ ОДМАХ.

УПИТАТИ У УРЕДНИШВУ ОВОГ ЛИСТА. 2—3

Велики народи који су даље од нас коракнули у култури. . . .

И сад већ лепо иде чланак до краја. Па зар нисути чланци занимљиви, па чак и поучни. Одиста јесу. Само је за то нужно двоје, треба знати на ком узапињеном месту треба који оглас метнути, а после, треба знати те огласе и — читати.

Θ.

У Ш Т И П Ц И.

Угарски сабор опет је на окупу. За чудо што од то доба многи држављани снивају, да су, с допуштењем, краве, а спрема се неко да их музе.

Посланик Тушкан је осуђен, јер суд тврди, да није нико ударио бана. Чудновата несрећа! Да је бан ударен, Тушкан не би робовао две године.

Како изгледа многи би желили, да Тушкан, буде — пушкан, управо упушкан.

„Пестер Лојд“ тврди, да Русија спрема у Галицији побуну. Дакле не вели читаву буну, но само

зуме опет ништа од цела Остојина говора, е, па шта сад да ради! Љутали су обое неко време, затим опет узе реч баћ-Остоја:

— Моја Алка каже, да ти имаш неки медицин, па од њега одма мож — — — ци — ци — ци! и баћ-Остоја удари у кијање и кашљање, да је направио у соби читав ветар, и неки ситни папирачи од тог ветра све се дизали горе.

Млатао је и рукама и ногама, хтео је нешто да говори „пријатељу“, ал' како би почeo, одма би га све силнији, кашав прекинуо. Као са неким молећим погледима погледао је он доктора, који када је већ сватио од чега пати баћ-Остоја.

Читаво по часа није се баћ-Остоја у кашљању свом утишао, а кад је након тог времена, већ се почeo мало стишавати, доктор га погледао слободнијим погледима, који као да су зборили, да је разумeo баћ-Остоју.

— Па сравно полеш то налан, начи; та тако ту, ту (па покаже на грло, нос, уста, затим на целу главу) тако ху-ху-ху! све полеш.

— „Баш, баш тако. Све ми тако уји у глави, као да иде по њој ајзлибан, или да ко окреће кола са четир коња. Кажем ја! Мора да је то нико клупче у глави. Па оћеш дати мени онај медецин, што каже Алка да си дао оној деци?“

— Ту не медецина, ту само кат оћеш лекниш, сфуче канат и панталон прафиш фртал сат фуспот, онта твој налан нема.

по бүну, а кад. „П. Лојд“ каже по, онда је то мање него — ништа.

* * *

Може се казати: „Европа неда Грчкој мира.“ А може се казати: „Европи не да Грчкој рата.“

* * *

Краљ Милан хтеде да разбије радикале. Тада му световаше Христић: „Поапси господару њихове прваке, а осталима не дај писнути, не дај им листа, па ће се распудити.“ Краљ Милан учини тако и гле, радикална странка остаја и целокућна. Тада дође Гарашанин и рече краљу: „Не ваља господару што си урадио. Пусти радикалне прваке из тавница а допусти им зборове и листове.“ Краљ Милан учини тако и данас радикални прваци поцепаше странку а по листовима се води дивна распра. И јесу чудни наши српски „прваци.“

* * *

Док је Турска имала војске и снаге ударала је на цео свет. Данас кад је слаба, краљ Милан је бранio од Александра а Европа је брани од Грчке.

* * *

Турци сад слободно могу изменити своје молитве, те се молити богу за кауре. Јер међу каурима има увек плаћених и неплаћених јаничара, који их бране.

Θ.

?

Зашт' је слава Колумбова
добила тако значај леп?
Зато, јер он се први одважи
отићи жив — на други свет!

Др. Казбулбуц.

— „Нуз плот! ? Шта то нуз плот?!“

— Кат се сфучиш, па оћеш лекниш, онда твој нога прафиш фуспот — и доктор некако неправо и нестрпљиво изрече ово.

— „Ал' је зима, пријатељу, па шта ће бити од мене, ако ја вртаљ сата држим ноге нуз плот. Ја ко велим, да то баш неће бити добро.

— Ја то кажеш, сад нема труко ништа. Сад моп ићи кућа, па тако прафи нога што кашем. И доктор седе за свој писаћи сто и настави писање, а баћ-Остоју више и не хтеде да слуша.

Баћ-Остоја је још говорио нешто, али доктор се и не окрете на њу.

— Па збогом, пријатељу, кад већ нећеш више да диваниш самном. Бомеси ти накратко насаћен! — и баћ-Остоја оде из докторова стана. Доктору је баћ-остојева посета већ постала несносна, па му ни најмање није било жао, што је отишао.

Баћ-Остоја је ишао кући полагано, а непрестано је мислио: како то може да „бидне“, да га балабан прође, ако држи вртаљ сата ноге нуз плот. С почетка му то није никако ишло у главу, ал' напослетку већ поче помало „дубље“ да мисли, и — гле! лако може бити, да је тако. Та, за бога, ето — то је он већ више пута чуо — и оне, који се смрзну, тару снегом, па тако поврате у живот. Клин клином — назеб ладноћом — измишкулира напослетку баћ-

Ћира. Еј мој, Спиро дакле није вајде, прошаше свет.

Спира. Мани човече, таки лудорија. Зар и ти верујеш у бапске гатке!

Ћира. Нема ту гатке, јер је то жалосна истина. И ако сад свет не пропадне онда не знам кад ће.

Спира. Та говори, човече, шта те је тако ојадило.

Ћира. Еј Босно, Босно! У теби се зачиње узорак смаку света. Узми „Просвјету“ и прочитај, ред службе божије у Сарајеву о вакансу, па ако се не заплачеш, ниси Србин, ниси православан. У православној цркви, пред српским народом, пред православним верним читаће се еванђеље и на латинском и на немачком језику. Јеси чуо, Спиро, сад још само митрополит да благослови јеврејски или турски, па онда смо готови.

Ћира Којим се вицом не могу похвалити величина дипломата европских?

Спира. Пра-вицом.

Хладан душ.

Мене крај ње муке подузеле
очи њене памет ми занеле
уста ћуте, не знају ни беле. . . .
— а што она тако брзо оде? ? ? ?
— — — носи мени за „разхладу“ — — воде!!!

18/8 86.

Др. Казбулбук.

Остоја и сад убрзакораке. Никако друкче, него како „пријатељ“ каже.

Алка је чак иза ћошка испетала пред-а-њ; та једва је жива чекала, да чује, како је био њен Остоја дочекан; какав је тај човек, што даје тај медецин; је ли пулгер или Србин; шта му је казао, можда га већ и извидао и још читаву стотину других питања, што их само може женско љубопитство да створи. Па ко ће онда бити сретнији од ње, кад почне својим другама велеважно да исприча све, све те ствари, које, и ма да су, тако речи, ситнице, ипак ће од све женске публике највећом запетошћу бити саслушана, и бар у неколико ће зајазити кошар њине сеоске и — женске радозналости.

— Шта је за бога, ди си већ, откад те изгледам, да већ оседим. Јеси л' био тамо, јеси га затекао код куће, шта ти је казао, — де говори већ. Знаш да једва чекам да чујем.

Бањ-Остоја, од радости, што је бар мало наде добио, да ће се оправити своје беде и невоље, накривио шубару, па или није чуо, што га жена његова пита, или није хтео, доста да јој није ништа одговорио. Прош'о је поред ње, а да јој је и једну реч рекао; цигурно се човек замислио.

Пројурио је поред ње некако држко, поносито, а ово понашање његово тако је дубоко дирнуло сироту Алку, да је као укована застала на једном месту, и срце јој се згрчило од једа. Севала је очима, мислиш смождиће све, што јој на догледу.

(Наставиће се.)

Њука: „Шта сад кажу о рату?“

Шука: „Кажу да Европа неће рата, па ће сваком који се само наоружа одмах објавити рат?“

Њука: „То се дакле зове: „Европа неће рата! Хм. Да ми ниси казао, ја бих то сасвим друкче мислио.“

ПУСЛИЦЕ.

4. Као што је Христос из мртвих вакрсао Лазара, тако су у Србији вакрсли спомен убијеног Јаковљевића у славу слободних избора.

5. „Што је до мене, то је моја Домена.“ Таке калембуре праве у себи неке културтрегерске државе. (Калембурима је најприличније место у „Стармалом“; зато и овај увршћујемо овде).

□. Ја све држим да честити Пера Тодоровић још и сад чами у казаматима. А место њега су подметули каквог наличњака његовог, који воли ојачати напредњаке, него окрепити опозицију.

×. Сви батаљони у Србији добили су нове заставе. А старе се међу у румпелкамеру „традиционалне политичке“ владареве.

●. Питао ме један пријатељ српскога народа: Да ли ми Срби нисмо таки какви треба да смо, или треба да смо таки, какви нисмо. (Нисам му знаю ништа одговорити).

—. Ја не желим Грчку оклеветати; али, да уме оклевати, то је — права истина.

●. Кажу да краљ Милан, кад прочита „Стармали“, он га згужва, баци и згази. То је сасвим поњатно, кад не може да згужва, баци и згази — Гарашанина.

△. Питање. Може ли бити полемике, да се ѡуди не полемају. Одговор. Може, — али не у Срба.

II. Даклем, ако нисте знали овако стоји ствар. Српска скупштина има 162 посланика. Четрдесет бира краљ, — а оне друге министри.

■. Неки веле да је Милетић био у партајској дисциплини „тиран.“ Али данас патимо баш од тирана, што немамо таки тирана.

×. Кад „Наше Доба“ удара по челу, па му нарасте чврруга, — он мисли да је то рог, па хоће чврругом да боде.

Проба пера.

CLXIX.

Магарац се досетио.

Магарцу је жао било
Што ј' магарац прави,
Што га нико неће
Достојно да слави.

Напокон се сети,
Одлану му души:
Том су свему криве
Моје дуге уши.

И он оде хирургу
(Ради свога мира),
Замоли га, да му
Уши оперира.

Подрезат' му уши,
То је било лако, —
Ал онда је магарац
Јоште већма њак'о.

CLXX.

Лепа утеша.

Прошлост је била;
Будућност ће бити;
А садашњост гледи
У те сестре двије,
Па, да с' ш њима изједначи
И она нас — бије.

CLXXI.

Кад би нешто . . .

Кад би с' нешто могло
Од ваздуха живит',
Општем благостању
Морали би с' дивит'.

Није, није тако,
Ја сам рек'о глупо,
Јер онда би с' ваздух
Продавао скupo.

Г - д - н.

Прича о ордену.

Св. Сава је у неку руку зле судбине. Синан паша му је растурио пепео, не хајући где ће пасти; краљ Милан је опет основао „орден св. Саве“, не хајући коме ће га дати.

Сваки човек има пријатеља, па тако и уредник „Нашег Доба“. И ти његови пријатељи обратише се у Београд влади, молећи је, да поради на томе, да уредник „Нашег Доба“ добије орден Св. Саве. У тој молбеници су навели, како је „Нашег Доба“ било једини лист у „бугарском“ Новом Саду, који је бранио за време последњег српско-бугарског рата интерес — Србије. Треба dakле, да се уреднику „Нашег Доба“ изрече неко признање, треба га ободрити да и надаље остане на том „трновитом путу“, бранити кра-

ња и Србију. И оде таква књига министру просвете, а одонуд у звање „краљевских ордена.“ Тамо су преметали и прегледали, те видише, да је од овостраних Срба (?) добио орден Св. Саве, Герман Анђелић и Емилијан Радић. Хм, па зашто не би и уредник „Нашег Доба?“

Хм . . . хм . . . Ја не знам докле је дошла та ствар у звању краљевских ордена, не знам јел о горњој молби јављено краљу, тек толико знам, да се нашао неко, да добаци и достави ту ствар у Нови Сад.

У кафани код Јелисавете наста неко комешање. Неки су веровали ту вест, неки опет неверовали. Па и они који вероваше у то, поцепаше се. Једни су тврдили, да је горња молба позната уреднику Нашег Доба, а други да су то његови пријатељи без његова знања учинили. Еле тамо овамо, дође до опкладе.

Неки шаљивчина узе на се да испита ствар, јер с отвореним питањем, не би нико дознао праву истину. И тада се десило ово: Баш је по подне, управо пред вече, кад дође код Јелисавете уредник Нашег Доба. Дође у своје обично друштво, кад тамо, као да и не примећују, но настављају започети разговор.

„Е види ти молим те, Вједија, како дође до ордена. Тај баш разуме“ — говорио је неки.

Ма није човече то Вједи. Знају они да је он у Пешти. Него ће се то тицати Стеве Вацког“ — рече други.

„Шта, шта то?“ пита уредник „Нашег доба.“

Но нико се не осврте на њега, друштво је разговарало даље. — „Видиш то ће и бити. Стоји доста јасно на куверти „Стева Поповић уредник у Н. Саду. То је његова стара адреса.“

„Та људи божји поче опет неко, зашто ће томе давати орден? Ја и опет тврдим да се тај орден тиче Стеве В. Поповића.“

„Али о чему говорите то?“ пита поново г. Стева Павловић.

„Та био ту писмоноша с писмом, на коме стоји „канцеларија краљевских ордена“ а адресовано је на Стеву Поповића уредник Нови Сад. Не може да нађе такву личност, јер те личности и нема овде.“

Уредник „Нашег Доба“ се променуо. Одмах му сину кроз главу, да су они у Београду погрешили, те место: Стева Павловић уредник Н. Сад, написали Стева Поповић уредник. За њега је било сигурно као двапут два, да је орден стигао. Он се промешкао мало, окрете говор на другу ствар, па — измаче.

Друштво је прснуло у смеј. Веће сигурности ради уверили су се после, да је уредник „Нашег Доба“ јурио по свој вароши за писмом, па да је напослетку био и на пошти распитујући за писмо из Београда. (Та није шала ако је орден стигао, па да га пошљу натраг.) Из свега тог трчкарања увидише после господе, ко је добио опкладу.

Ето, то вам је истинита прича једног ордена. Да ће тај орден доћи о том не сумњам, јер га је уредник Нашег Доба одиста заслужио.

ом.

Сомборцима.

Молим вас, Сомборци,
Докле ће те тако,
Да се човек не зна
Разабрати лако :

Је ли у вас пало
Мало сeme мрско, —
Ил сте можда велико
Огледало српско.

— Н —

Мудре изреке.

— Први пут је увек, најдужи. —

— Турнир наших лепотица није ништа друго него „смоковни лист“ — од остраг.

— Има жена, које само за то једу, што при томе морају устима мицати.

— Чудновато : људи су обично онда заједљиви кад немају шта да једу, а жене онда, кад зube погубе.

— Тешко је држати реч, а још теже језик.

— Баш сам сретан кад ме моја жена пољуби, бар онда за један тренутак ћути.

— У браку чим се почне разрачунање, онда одмах долази и делење.

— Пред старом женом увек устани, поклони се, па — отиди даље.

— Кад ти је најслађе онда престави — мудровати, и једи док се не заситиш.

— Сећај се да си син (или бар пасторак) домовине ; плаћај порез уредно, јер иначе ето ти „ешкудије.“

по немачком Др. Казб.

Све има свога узрока.

Писар Јанко има штене,
Иде за њим куд се крене,
А кад дође спрам прозора,
Где станује Теодора,
А он звијди, к'о бојаги,

Да звијдањем штene ваби,
А у ствари зато звијди,
Да кроз прозор Теодора
Баци на њ' га свога зора.

А Тодора на прозору,
Па га брише, па га маже,
А већ сам јој поглед каже,
Да је само зато тамо,
Што ће отуд видет' моћи,
Кад ће Јанко у писарну проћи.

Љ.

Опис једног козмополите.

Име му је	—	—	—	—	—	српско.
Одело	—	—	—	—	—	немачко.
Говори	—	—	—	—	—	француски.
Нос му је	—	—	—	—	—	грчки.
Понашање	—	—	—	—	—	пољско.
Има капу	—	—	—	—	—	черкеску.
Плед	—	—	—	—	—	шотски.
Бркове суче	—	—	—	—	—	маџарски.
Дуван пуши	—	—	—	—	—	турски.
Има при себи палидрвца	—	—	—	—	—	шведска.
Вино пије	—	—	—	—	—	талијанско.
Теј пије	—	—	—	—	—	руски.
Коња јаше	—	—	—	—	—	арапског.
Револвер има	—	—	—	—	—	американски.
Заповеда	—	—	—	—	—	енглески.
Плаћа	—	—	—	—	—	цигански.

Фрајла Јулка.

Фрајла Јулка сувише је фина
сто романа у прсте ти знаде,
сад већ чита дела од Дарвина
зна шта сваке животиње раде.
Зна државе, градове и села
зна ти сваке могуће параде,
само не зна — скотовити јела!
(па зар и то још треба да знаде?)

Др. Казбулбуц.

„Ала Лала гужвара.“

Три Молца Лала, Пеша, и Макса као сиромашни људи — увек су заједно ишли у Срем да раде. Пеша као свирац увек је собом носио и своје гајде. Тако једном њи тројица мртви гладни јућу у једно сремачко село, и одма виде ди из једне куће излазе с великим лармом сватови, који су се били упутили цркви на венчање. Сад наша три радина онако гладни пљуцкајући мислили су како би то сад добро било у сватови се најести и напити. И најпосле договоре се да јућу у кућу од куда су сватови изашли, и ако никако другојачије неби могли до поштена залога и бокала вина доћи, — онда нека Пеша гледи да у соби редушама свира, Макса нек води коло, а Лала дотле нека гледи како ће и у што поизвраћати из теспија гужвачу и печење што у пећки нађе, и с тим онда нек измакне, а они ће после за њим.

Тако они пљуцкајући и гладећи си бркове уђу унутра, и кад назваше „добар дан“, одма ји окуне нудити ракијом, и позову Пешу да јим свира, и све им је ишло од руке као што су се били договорили. Пеша је свирао у соби, Макса је тако бесно коло водио да би сваки помислио: „Е том баш ништа друго не фали него само оће да се на игра.“ А дотле је у кујни Лала израђивао.

Тако Пеша свирајући уједно је и прислушкивао — већ колико су му гајде допуштале чути — и он чујући како Лала са грналом по пећки здраво клопара, побоја се да и други не чују, те пустивши из уста дулац, и око кола кривећи се (да се нико не сети) подвикивао је да би лала чуо: „Тијо, тијо Лало,“ после мало времена кад ништ у кујни није чуо, и кад је већ мислио да је лала све спаковао, те не могући своју радост прекрити опет је намигујући на Максу у колу подвикивао: „Ала Лала гужвара.“ А после опет кад је мислио да је Лала већ добро парче с гужвачом и печењем измакао, онда у знак свом другу да је задатак извршен и да је време да одлазе — подвикне. „Ала лала путем праши.“ На које Макса пусти се из кола те с Пешом опрости се са сватовима, измакну и наскоро стигну Лалу који је позамашан завежљај носио, и кад дођу у једну шуму, ту седну и освете се гужвачи са сиром и једном печеном ћурку тако да су то после често у Молу приповедали.

Пали—Ђука.

Одговори уредништва.

К. Л. у П. Ући ће, — али не са оним коментаром. Но за то има времена.

„Једном незадовољном.“ Ето видите да није тако као што сте мислили. Ми вас никако не одбијамо, — само ћemo по неке ствари из разних разлога изоставити. Ви зато не губите вољу и јавите нам се чешће.

„Месечина.“ Није за наш подлистак.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своме седмоме броју за год. 1886. овај садржај. 1. Орић, (са насловном сликом). 2. Дедина капа. Од М. — С. 3. Пролетњица, песма. 4. Кинеска деца, од Косте Ђорђевића. 5. Мудре речи, (прибрао Милан Влад. Ђорђевић). 6. Прва песма једног детета, посрбло Ј. Манојловић. 7. Руска бољарска невеста спрема се на венчање, песма (са сликом) од Б. 8. Цванцик. Прича из божићних успомена, од Љубомира Лотића. 9. Венар, (са сликом). 10. Гусле, песма од Татомира. 11. Нерад. (Из Франклина). 12. Даштања. 13. Решења даштања. 14. Наша поштица. 15. Новије књиге.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcelangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

РЕД МЛОВИДЕ.

Пошт. лађа
од 4. (16.) марта

1886. до
даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у ТИТЕЛ у служби мешовитој: по недељником и петком не пре 6 сахата у вече.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ и на почионске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН и БЕОГРАД средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

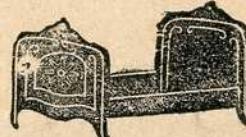
Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ и ГАЛАЦ средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА и ВАРНЕ: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 $\frac{1}{4}$ сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 3. (15.) марта 1886
ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ,

што их је велика Лондонска фабрика гвозденог начештаја „Godotrigde Brothers and Comp.“ усљед најновијег пада Глезговске фабрике претриела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику затвори и да свој силни начештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распродра. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих са 400 комада гвоздених кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечвеној багателији цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 и.). — Наруџбине се отправљају и појединице, док естапа траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред поплати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАПИНА

У БЕЧУ, LANDSTRASSE, KRIEGLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашији и дају се расклопити.

4—12

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириза, бразо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта,

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Ђ. Стефановића. 4—6